

saa den, at denne Gæld forrentes og afdrages med i alt $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig af det oprindelige Beløb, deraf $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, og 1 pCt. Afdrag. Det vil med andre Ord sige, at denne Gæld normalt afdrages i 43 Aar. Men for den Ejer, som maatte finde denne aarlige Ydelse for byrdefuld, som ikke ønsker at sælge Parceller ud, men kun ønsker at blive ved at dyrke sin Jord som hidtil og altsaa ikke i Øjeblikket har nogen Fordel af Værdistigningen, har man indført den Bestemmelse, at det staar til ham selv at faa Henstand med Betalingen. Han kan ved en simpel Anmeldelse skaffe sig Lov til at vente med Indbetalingen af denne aarlige Ydelse, indtil han sælger helt eller delvis. Saa forfalder Beløbet, og da med et Tillæg af $4\frac{1}{2}$ pCt. Rente af den aarlige Ydelse i de Aar, han har haft Henstand; thi sætte en Præmie paa Begæring om Henstand skal man dog ikke. Ogsaa ved disse Regler tror jeg, der er taget alt skyldigt Hensyn til, hvad Ejerne med Rette kunne kræve af Lempelighed i Skattens Inddrivelse.

Hvem tilfalder saa det, som paa den Maade kommer ind? Ja, det kommer ganske simpelt an paa, hvem der har betalt Anlægget. Har Staten betalt det alene, tager den hele Fordelen. Have private betalt den alene, tage de Fordelen. Have Staten og private hjulpet hinanden, saa dele de i samme Forhold, hvori de have hidraget. Altsaa de Kommuner, som efter dette Forslag skulle tilskyde Bidrag til en Statsbane, kunne berolige sig med, at de gennem Værdistigningsafgiften have god Udsigt til at faa det tilbagebetalt.

Ser De, mine Herrer, hvor meget en saadan Værdistigningsafgift kan indbringe, kan jo intet Menneske i Øjeblikket gøre sig nogen klar Forestilling om; men at det ikke er Smaapenge, det drejer sig om, ville de Herrer dog være klare over, naar de blot overtænke, hvad et Anlæg som Kystbanen herfra til Helsingør har fremkaldt af Værdistigning. Thi hvordan man end stiller det op — mere end et Skøn kan det vel neppe blive —, er det givet, at den har fremkaldt Værdistigninger, der ere adskillige Gange større, end hvad hele Banen har kostet, og det er dog ikke rimeligt og retfærdigt, at vi skulle have denne Historie gentaget, at Staten anvender, jeg tror 7 Millioner Kr., paa Anlægget af denne Bane, og at den saa desuden aarlig maa bære det dermed forbundne Driftsunderskud — jeg ved ikke rettere, end at der endnu er Driftsunderskud paa denne Bane —, medens de pri-

vate have i deres Lommer stukket de mangfoldige Millioner, som altsaa her ere indvundne. Naturligvis er der ingen, som tænker, at man ved noget af de Anlæg, her foreslaas, skulde kunne indvinde en Værdistigning, der kan sammenlignes med den, der er indvundet — og desværre gaaet tabt for Staten — ved Kystbanen, men hvad der kommer, bør dog billigvis i det Omfang, her foreslaas, deles med Statskassen, med det offentlige, med Almenheden. Det er det, som er Grundtanken i dette Forslag; den tror jeg er retfærdig, og jeg tror tillige — og det er det, vi finansielt ere gaaede ud fra ved dette Forslags Fremlæggelse —, at den kan begrunde saa store Udgifter, som vi her foreslaa at paalægge Statskassen, idet den kan bruge aarlig ikke ringe Summer til Erstatning derfor.

Ja, mine Herrer, nu har jeg gennemgaaet det ny Forslag, og jeg tør vel gaa ud fra, at det vil ikke blot tilfredsstille, men vække Glæde hos alle dem, hvis Interesser, eller hvis Vælgeres Interesser, derigennem vises Imødekommen. Naa, det er vel ikke alle; der er vel nogle, som føle sig skuffede, fordi deres Krav ikke ere komne med; der er maaske andre, som ingen Glæde føle, fordi de i Forvejen have Baner nok, og som det ikke bliver hverken værre eller bedre for ved det, der her foreslaas.

Derfor vil jeg — idet jeg haaber, jeg har den højtærede Formands Tilladelse til endnu i et Par Minutter at fremkomme med en Meddelelse — gøre de Herrer bekendte med, at det under Forventning af fornøden Bevilling, som jeg vil søge til Finanslovens tredje Behandling, er Hensigten fra 1. Maj dette Aar at foretage en gennemgribende Forandring i Toggangen paa de bestaaende Statsbaner og da særlig i Jylland, navnlig i det nordlige Jylland. Jeg støtter mig her til en nys indkommen Indstilling fra Generaldirektionen for Statsbanerne, og uden at komme ind paa Enkelthederne i dette Forslag — som jeg ogsaa maa forbeholde mig selv nærmere at overveje — skal jeg dog meddele, at det hele i Hovedtrækkene gaar ud paa følgende: At der bliver indlagt de tidligere under Finanslovens første Behandling her i Tinget omtalte Eksprestog gennem Vendsyssel i Forbindelse med den ny Route, det forenede Dampskibsselskab har oprettet fra Frederikshavn til Christiania; forsøgsvis i Sommermaanederne lader man disse Eksprestog løbe daglig. I Forbindelse dermed vil Eksprestoget fra Aalborg